

ZAKONA O FINANSIRANJU POLITIČKIH PARTIJA

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređivanja

Član 1

Ovim zakonom uređuju se način sticanja i obezbjeđivanja finansijskih sredstava za rad i izbornu kampanju političkih partija i način kontrole finansiranja i finansijskog poslovanja političkih partija, u cilju ostvarivanja zakonitosti i javnosti njihovog poslovanja.

Političke partije sredstva za redovan rad i izbornu kampanju mogu sticati iz javnih i privatnih izvora, u skladu s ovim zakonom.

Javni izvori

Član 2

Javni izvori, u smislu ovog zakona, su sredstva koja se izdvajaju iz budžeta Crne Gore i budžeta jedinice lokalne samouprave (u daljem tekstu: budžetska sredstva).

Privatni izvori

Član 3

Privatni izvori, u smislu ovog zakona, su: članarine, prilozima, prihodi od aktivnosti, prihodi od imovine, legati, sve vrste nelukrativnih djelatnosti i pokloni.

Članarina predstavlja novčani iznos koji član političke partije redovno plaća na način i pod uslovima utvrđenim statutom ili drugim aktom političke partije.

Prilog čine povremene ili redovne uplate koje fizička i pravna lica dobrovoljno daju političkoj partiji u iznosu većem od iznosa članarine.

Prihod od aktivnosti je prihod koji politička partija ostvari od izdavačke djelatnosti, prodaje propagandnog materijala i organizovanja stranačkih manifestacija.

Prihod od imovine čine prihodi koje politička partija ostvaruje od prodaje i davanja u zakup imovine u svom vlasništvu.

Legat je poklon koji se sastoji od novca ili pokretnih dobara umjetničke, kulturne ili istorijske vrednosti, ili nekretnine koja se političkoj partiji stavlja na raspolaganje i korišćenje.

Nelukrativna djelatnost je djelatnost koja ima za cilj zadovoljavanje javnog interesa.

Poklon je hartija od vrijednosti ili druga stvar čija vrijednost prelazi iznos od 50 eura.

Korišćenje iz budžetskih sredstava

Član 4

Budžetska sredstva mogu se koristiti za finansiranje:

- 1) redovnog rada političkih partija,
- 2) rada poslanika u Skupštini Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština), odnosno odbornika u skupštini opštine, odnosno gradske opštine (u daljem tekstu: skupština opštine), i
- 3) izborne kampanje za izbor poslanika, odbornika, predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine.

Pravo na budžetska sredstva

Član 5

Pravo na budžetska sredstva iz člana 4 tač. 1 i 2 ovog zakona, ima politička partija, koalicija ili grupa građana koja učestvuje na izborima i osvoji najmanje jedan poslanički, odnosno odbornički mandat (u daljem tekstu: parlamentarna partija).

Pravo na budžetska sredstva iz člana 4 tačka 3 ovog zakona, ima podnosilac proglašene i potvrđene izborne liste (u daljem tekstu: podnosilac izborne liste).

Budžetska sredstva za finansiranje izborne kampanje za izbor predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine, obezbjeđuju se u skladu s posebnim zakonom.

Korišćenje sredstava iz privatnih izvora

Član 6

Za finansiranje redovnog rada i pokriće troškova izborne kampanje politička partija, odnosno parlamentarna partija i podnosilac izborne liste može prikupljati sredstva iz privatnih izvora, u skladu s ovim zakonom.

Nadzor

Član 7

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

II FINANSIRANJE RADA POLITIČKIH PARTIJA

Raspodjela budžetskih sredstava

Član 8

Budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada parlamentarnih partija u Skupštini ne mogu biti manja od 0,2% niti veća od 0,4% ukupnih budžetskih sredstava, umanjениh za sredstva kapitalnog budžeta i budžeta državnih fondova - tekući budžet, za godinu za koju se budžet donosi.

Budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada parlamentarnih partija u skupštinama opština ne mogu biti manja od 0,5% niti veća od 1% ukupnih budžetskih sredstava, umanjениh za sredstva kapitalnog budžeta - tekući budžet, za godinu za koju se budžet donosi.

Sredstva iz st. 1 i 2 ovog člana u visini od 15% raspodjeljuju se u jednakim iznosima parlamentarnim partijama u Skupštini, odnosno skupštinama opština, a ostalih 85% sredstava, srazmjerno ukupnom broju poslaničkih, odnosno odborničkih mjesta koja imaju u trenutku raspodjele.

Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: organ lokalne uprave), sredstva iz st. 1 i 2 ovog člana prenosi parlamentarnim partijama svakomjesečno, do petog u mjesecu za prethodni mjesec.

Finansiranje iz privatnih izvora

Član 9

Visina sredstava iz privatnih izvora, osim sredstava od članarine, koje parlamentarna partija prikuplja za redovan rad u tekućoj kalendarskoj godini može iznositi do 100% sredstava koja joj pripadaju iz budžetskih sredstava.

Politička partija koja nema pravo na budžetska sredstva može prikupljati sredstva iz privatnih izvora u visini od 5% ukupnih sredstava iz člana 8 stav 1 ovog zakona, izuzimajući sredstva od članarine.

Za finansiranje redovnog rada političke partije fizičko lice može da uplati najviše 2.000 eura, a pravno lice najviše 10.000 eura na godišnjem nivou.

III FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE

Troškovi izborne kampanje

Član 10

Troškovi izborne kampanje, u smislu ovog zakona, su troškovi koji se odnose na: predizborne skupove, plakate, reklamiranje, reklamne spotove i reklamni materijal, oglase, publikacije, emisije u medijima, istraživanja javnog mnjenja, režijske troškove i opštu administraciju, transport u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora.

Raspodjela budžetskih sredstava

Član 11

Budžetska sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje iz člana 10 ovog zakona obezbjeđuju se u godini u kojoj se održavaju redovni izbori i to u iznosu od 0,15% tekućeg budžeta za godinu za koju se budžet donosi.

Sredstva iz stava 1 ovog člana u visini od 20% raspodjeljuju se u jednakim iznosima podnosiocima izbornih lista, u roku od osam dana od dana potvrđivanja izborne liste.

Sredstva u iznosu od 80% raspodjeljuju se podnosiocima izbornih lista koje su osvojile mandate, srazmjerno broju osvojenih mandata.

Sredstva iz stava 3 ovog člana raspodjeljuju se u roku od 15 dana od dana kada podnosioci izbornih lista dostave nadležnoj izbornoj komisiji izvještaje o sredstvima prikupljenim i utrošenim za izbornu kampanju, sa izvještajima revizora Ministarstva o izvršenoj reviziji.

Vezana budžetska sredstva

Član 12

Pored sredstava iz člana 11 ovog zakona, za pokriće troškova izborne kampanje obezbjeđuju se budžetska sredstva u iznosu od 0,05% u godini u kojoj se održavaju redovni izbori i raspodjeljuju se podnosiocima izbornih lista koji su osvojili mandate, srazmjerno broju osvojenih mandata, pod uslovom da su iz privatnih izvora prikupili dvostruki iznos sredstava koja im pripadaju u smislu člana 11 stav 2 ovog zakona.

Podnosiocima izbornih lista koji iz privatnih izvora prikupe iznos manji od iznosa iz stava 1 ovog člana, a koji su osvojili mandate, pripada srazmjerno manji iznos budžetskih sredstava iz stava 1 ovog člana.

Umanjenje budžetskih sredstava

Član 13

Iznos budžetskih sredstava iz člana 11 stav 1 i člana 12 ovog zakona, koja se izdvajaju za finansiranje izborne kampanje, u slučaju istovremenog održavanja više izbora, umanjuje se za jednu trećinu na svim nivoima.

Član 14

Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave, sredstva iz čl. 11 i 12 ovog zakona prenosi podnosiocima izbornih lista nakon dobijanja obavještenja nadležne izborne komisije o ispunjenosti uslova predviđenih u čl. 11 i 12 ovog zakona.

Vanredni izbori

Član 15

U slučaju održavanja vanrednih izbora potrebna sredstva za pokriće troškova izborne kampanje obezbjeđuju se iz tekuće budžetske rezerve.

Sredstva iz privatnih izvora

Član 16

Visina sredstava iz privatnih izvora koje podnosilac izborne liste prikupi za finansiranje izborne kampanje ne može preći dvadesetostruki iznos sredstava koja mu pripadaju u smislu člana 11 stav 2 ovog zakona.

Za finansiranje izborne kampanje fizičko lice može da uplati najviše 2.000 eura, a pravno lice najviše 10.000 eura na godišnjem nivou.

Obaveza otvaranja žiro računa

Član 17

U svrhu prikupljanja sredstava za finansiranje izborne kampanje, podnosilac izborne liste otvara poseban žiro račun kod organa ovlašćenog za poslove platnog prometa i taj račun se ne može koristiti u druge svrhe.

Sva sredstva namijenjena za finansiranje izborne kampanje uplaćuju se na račun iz stava 1 ovog člana i sva plaćanja troškova izborne kampanje vrše se sa ovog računa.

Ako sredstva za finansiranje izborne kampanje prikupljena iz privatnih izvora pređu iznos iz člana 16 stav 1 ovog zakona, višak sredstava se prebacuje na stalni žiro račun političke partije.

Ako ukupan iznos sredstava na stalnom žiro računu političke partije pređe iznos iz člana 9 st. 1 i 2 ovog zakona, vrši se povraćaj sredstava u budžet države, odnosno budžet opštine.

Odgovorno lice

Član 18

Podnosilac izborne liste određuje lice koje je odgovorno za namjensko trošenje sredstava i za podnošenje izvještaja.

Potpis odgovornog lica iz stava 1 ovog člana se deponuje kod organa ovlašćenog za poslove platnog prometa.

Podnosilac izborne liste obavještava nadležnu izbornu komisiju u roku od tri dana od dana određuje lica iz stava 1 ovog člana i o svakoj promjeni koja se odnosi na status tog lica.

IV ZABRANE

Zabrana finansiranja

Član 19

Zabranjeno je primanje materijalne i finansijske pomoći od: stranih država, pravnih i fizičkih lica van teritorije Crne Gore; anonimnih darodavaca; javnih ustanova i preduzeća; ustanova i preduzeća sa učešćem državnog kapitala; sindikata; vjerskih organizacija; nevladinih organizacija; kazina, kladionica i drugih priređivača igara na sreću.

Zabranjeno je primanje materijalne i finansijske pomoći u gotovini.

Zabranjeno je parlamentarnim partijama i drugim podnosiocima izbornih lista da primaju priloge od privrednog društva i preduzetnika koji su, po ugovoru sa organima vlasti, obavljali javne usluge u prethodnom periodu od dvije godine, za vrijeme trajanja tog poslovnog odnosa, kao i dvije godine nakon prestanka tog poslovnog odnosa.

Zabrana vršenja pritiska

Član 20

Zabranjeno je vršenje bilo kog oblika pritiska na pravna i fizička lica prilikom prikupljanja priloga za političku partiju.

Zabranjeno je obećanje ili stavljanje u izgled bilo kakve privilegije ili lične koristi darodavcu političke partije ili drugom podnosiocu proglašene izborne liste.

V PODNOŠENJE I OBJAVLJIVANJE IZVJEŠTAJA

Podnošenje izvještaja o utrošenim budžetskim sredstvima za izbornu kampanju

Član 21

Podnosilac izborne liste je dužan da izvještaj o utrošenim budžetskim sredstvima za izbornu kampanju, kao i svu dokumentaciju koja se odnosi na taj izvještaj podnese nadležnoj izbornoj komisiji u roku od 45 dana od dana održavanja izbora.

Izborna komisija opštine je dužna da, u roku od tri dana od dana prijema izvještaja iz stava 1 ovog člana, izvještaj prosljedi državnoj Izbornoj komisiji.

Podnosilac izborne liste je dužan da izvještaj i dokumentaciju iz stava 1 ovog člana dostavi revizoru Ministarstva radi izvršenja revizije.

Revizor Ministarstva je dužan da izvještaj o reviziji dostavi podnosiocu izborne liste u roku od 30 dana od dana prijema izvještaja i dokumentacije iz stava 3 ovog člana.

Podnosilac izborne liste dostavlja izvještaj o izvršenoj reviziji uz izvještaj iz stava 1 ovog člana.

Podnošenje izvještaja o utrošenim sredstvima iz privatnih izvora za izbornu kampanju

Član 22

Podnosilac izborne liste je dužan da izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju iz privatnih izvora, kao i svu dokumentaciju koja se odnosi na izvještaj, podnese nadležnoj izbornoj komisiji u roku od 45 dana od dana održavanja izbora.

Izborna komisija opštine je dužna da, u roku od tri dana od dana prijema izvještaja iz stava 1 ovog člana, izvještaj prosljedi državnoj Izornoj komisiji.

Ukoliko je ukupan iznos prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju iz privatnih izvora veći od 50 000 eura, podnosilac izborne liste je dužan da u roku od 15 dana od dana održavanja izbora, angažuje ovlašćenog revizora i sa njim potpiše ugovor, o čemu obavještava nadležnu izbornu komisiju.

Podnosilac izborne liste je dužan da uz izvještaj i dokumentaciju iz stava 1 ovog člana dostavi izvještaj ovlašćenog revizora o izvršenoj reviziji.

Podnošenje kompletnog izvještaja

Član 23

Parlamentarna partija je dužna da u roku od 45 dana od dana završetka izbora, kompletan izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju, u elektronskoj formi podnese nadležnoj izbornoj komisiji.

Izborna komisija opštine dužna je da izvještaj iz stava 1 ovog člana dostavi Državnoj izbornoj komisiji u roku od tri dana od dana prijema izvještaja.

Sadržaj, odnosno obrazac izvještaja iz čl. 21, 22, 25 i 28 ovog zakona propisuje Ministarstvo.

Objavljivanje izvještaja

Član 24

Državna Izborna komisija je dužna da, u roku od 10 dana od dana prijema, objavi izvještaje iz čl. 21, 22, 25 i 28 ovog zakona, u „Službenom listu Crne Gore“ i na web sajtu Državne izborne komisije.

Podnošenje izvještaja o imovini

Član 25

Parlamentarne partije dužne su da Državnoj izbornoj komisiji, radi uvida, podnesu godišnji izvještaj o svojoj imovini iskazan po vrsti, visini i porijeklu, zaključno sa 31. martom tekuće godine za prethodnu godinu.

Objavljivanje imena fizičkih i pravnih lica

Član 26

Državna izborna komisija je dužna da na web sajtu objavi imena fizičkih i pravnih lica koja su donirala sredstva podnosiocima izbornih lista.

VI FINANSIJSKO POSLOVANJE POLITIČKE PARTIJE

Pravni režim imovine političke partije

Član 27

Prihodi koje je politička partija stekla od članarine, kao i prihodi stečeni obavljanjem nelukrativnih djelatnosti (dobrotvorne priredbe i sl.) ne podliježu oporezivanju.

Prihodi koje je politička partija stekla od imovine i od vršenja privredne djelatnosti podliježu opštem režimu oporezivanja.

Obaveza vođenja knjigovodstva i finansijska kontrola

Član 28

Politička partija je dužna da vodi knjigovodstvo o prihodima i rashodima u skladu sa pozitivnim propisima.

Politička partija, u skladu sa propisima, podnosi **nadležnom organu** godišnji završni račun.

Politička partija je dužna da Državnoj izbornoj komisiji podnese izvještaj o reviziji završnog računa iz stava 2 ovog člana.

Državna izborna komisija je dužna da izvještaj iz stava 3 ovog člana objavi u «Službenom listu Crne Gore» i na web sajtu, u roku od 10 dana od dana prijema izvještaja.

Kontrola finansijskog poslovanja

Član 29

Politička partija je obavezna da svojim statutom reguliše način vršenja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja.

Statutom političke partije određuje se organ odgovoran za finansijsko poslovanje, kao i propisuje način ostvarivanja uvida člana partije u prihode i rashode partije

VII KAZNE NE ODREDBE

Prekršaji

Član 30

Novčanom kaznom od stotrukog do dvjestotrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) pribavlja sredstva suprotno članu 9 st. 1 i 2 ovog zakona;
- 2) pribavlja sredstva u iznosu većem od iznosa iz člana 16 stav 1 ovog zakona;
- 3) ne otvori poseban žiro račun i sva sredstva za finansiranje izborne kampanje ne uplaćuje na taj račun (član 17);

- 4) ne odredi lice odgovorno za namjensko trošenje sredstava i podnošenje izvještaja (član 18 stav 1);
- 5) ne obavijesti nadležnu izbornu komisiju o određivanju lica na način i u roku iz člana 18 stav 3 ovog zakona;
- 6) vrši bilo kakav oblik pritiska na pravna i fizička lica prilikom prikupljanja priloga za političku partiju (član 20 stav 1);
- 7) obećava ili stavlja u izgled bilo kakvu privilegiju ili ličnu korist darodavcu političke partije ili drugom podnosiocu izborne liste (član 20 stav 2);
- 8) ne podnose izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava na način i u roku iz čl. 21, 22 i 23 ovog zakona;
- 9) ne angažuje odgovarajućeg revizora, na način propisan čl. 21 i 22 ovog zakona;
- 10) ne obavijesti Državnu izbornu komisiju u skladu sa članom 22 stav 3 ovog zakona;
- 11) ne podnese izvještaj u skladu sa članom 25 ovog zakona;
- 12) vodi knjigovodstvo suprotno članu 28 stav 1 ovog zakona;
- 13) ne podnese izvještaj u skladu sa članom 28 stav 3 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od petnaestostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice – podnosilac izborne liste novčanom kaznom od petnaestostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori

Član 31

Novčanom kaznom od stotrukog do dvjestotrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se pravno lice za prekršaj, ako:

- 1) za troškove redovnog finansiranja političke partije uplati iznos veći od iznosa propisanog u članu 9 stav 3 ovog zakona;
- 2) za troškove finansiranja izborne kampanje uplati iznos veći od iznosa propisanog u članu 16 stav 2 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od petnaestostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

Član 32

Novčanom kaznom od stotrukog do dvjestotrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj izborna komisija opštine ako ne proslijedi izvještaje Državnoj izbornoj komisiji u skladu sa čl. 21 stav 2 i 22 stav 2 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice izborne komisije opštine novčanom kaznom od desetostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

Član 33

Novčanom kaznom od stotrukog do dvjestotrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori kazniće se Državna izborna komisija za prekršaj, ako:

- 1) ne objavi izvještaje u skladu sa članom 24 ovog zakona;
- 2) ne objavi imena fizičkih i pravnih lica u skladu sa članom 26 ovog zakona;
- 3) ne objavi izvještaj u skladu sa članom 28 stav 4 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice Državne izborne komisije novčanom kaznom od desetostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34

Sadržaj, odnosno obrasci izvještaja iz člana 23 ovog zakona, donijeće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 35

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o finansiranju političkih stranaka ("Službeni list RCG", br. 21/04 i 33/05).

Član 36

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u «Službenom listu Crne Gore».